

Mesto Nitra – útvár hlavného kontrolóra

Správa o vybavení sťažností a petícií za rok 2020

Útváru hlavného kontrolóra bolo v čase od 01.01.2020 do 31.12.2020 doručených na prešetrovanie celkom 21 podaní. Všetky podania boli bez ohľadu na jeho označenie posudzované podľa svojho obsahu, nakoľko na vybavovanie podnetu nepostačuje len názov a označenie podnetu od občana, ktorý ho podáva, ale takéto rozlišovanie má zabrániť tomu, aby sa právo občanov nezneužívalo, a aby sa neobchádzalo konanie, ktorého postup v príslušnej veci upravujú osobitné predpisy. Každé podanie musí spĺňať stanovené zákonné náležitosti.

Podania doručené ÚHK boli po posúdení obsahu rozdelené do troch kategórií:

1. sťažnosti – 7 podaní,
2. petície – 9 podaní,
3. podanie s charakterom dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu – 5 podaní.

1. Sťažnosti

Sťažnosťou, v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších zmien (ďalej len „zákon o sťažnostiach“), je podanie fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy, alebo poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

V roku 2020 boli sťažnosti prešetrované a vybavované v súlade so zákonom o sťažnostiach a vnútorným predpisom platným v roku 2020, ktorým bola Smernica č. 4/2010 o postupe pri prijímaní, evidovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností a petícií v podmienkach Mesta Nitry.

Pri prešetrovaní všetkých sťažností sa zisťuje skutočný stav veci a jeho súlad alebo rozpor so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi, ako aj príčiny vzniku zistených nedostatkov a ich následky.

Prehľad sťažností evidovaných v roku 2020 s krátkym komentárom:

Č.1. - sťažnosť neopodstatnená

Sťažnosť podaná na postup Mestských služieb vo veci umožnenia vybudovania spevneného chodníka na hrobovom mieste v susedstve sťažovateľky, v dôsledku čoho dochádza k zaplaveniu jej hrobového miesta.

Prešetrovaním sťažnosti bolo preukázané, že neboli porušené práva vyplývajúce z nájomnej zmluvy, nakoľko úpravami nebol znemožnený prístup k hrobovému miestu a bočné vzdialenosti medzi hrobmi nie sú menej ako 30 cm, preto bola sťažnosť vyhodnotená ako neopodstatnená.

Č.2.- sťažnosť neopodstatnená

Sťažnosť na pracovníkov Mestskej polície v Nitre na opakované pokutovanie "šikanovanie" za parkovanie na verejnom priestranstve.

Prešetrením konania pracovníkov Mestskej polície v Nitre nebolo preukázané, že by konanie z ich strany voči sťažovateľom bolo nezákonné a smerovalo k "šikane" a prišlo k porušeniu právnych noriem a interných predpisov, preto bola sťažnosť vyhodnotená ako neopodstatnená.

Č.3. - sťažnosť čiastočne opodstatnená

Sťažnosť na nečinnosť pracovníkov Mestského úradu v Nitre, pri vybavení Žiadosti o zjednanie nápravy, v prípade odstránenia odstavených, nepojazdných vozidiel po okrajoch mestskej komunikácie na Chotárnej ulici.

Sťažnosť bola prešetrovaná Odborom životného prostredia a postúpená Okresnému úradu v Nitre. Prešetrením boli zistené nedostatky v činnosti pracovníka odpadového hospodárstva a neúplnosť spisovej dokumentácie. Sťažnosť bola čiastočne opodstatnená a Odbor životného prostredia má uloženú povinnosť prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku.

Č.4. - sťažnosť neopodstatnená

Sťažnosť na pracovníkov Mestskej polície v Nitre, na neriešenie rušenia nočného pokoja a pohyb maloletých detí v nočných hodinách v mestskej časti Drážovce. Sťažovateľ v podaní poukázal na rušenie nočného pokoja a na to, že napriek vybaveniu kamerovým systémom pracovníci Mestskej polície nezasahujú, bez privolania hliadky.

Prešetrením bolo zistené, že zo strany pracovníkov Mestskej polície v Nitre, bol vykonaný monitoring ako aj opakované kontrolné akcie zamerané na pohyb maloletých a mladistvých osôb v uliciach mestskej časti Drážovce. Sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená.

Č.5. – sťažnosť neopodstatnená

Sťažnosť na nečinnosť pracovníkov Mestského úradu, pri vydaní vyjadrenia k podaniu žiadosti o udelenie individuálnej licencie na prevádzkovanie hazardných hier. Sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená, nakoľko nebola preukázaná nečinnosť Mestského úradu - vedúcim pracovníkom Odboru miestnych daní a poplatkov bolo vypracované písomné vyjadrenie, ktoré bolo predložené na podpis primátorovi.

Č. 6. – sťažnosť odložená

Sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti (č. 5) o dodržiavanie zákonnosti, odstránenie nečinnosti a bezodkladné vydanie stanovísk k udeleniu individuálnej licencie na prevádzkovanie hazardných hier. Sťažnosť vybavoval primátorom mesta poverený pracovník. V zmysle §6 ods. 1 písm. b) Zákona o sťažnostiach bola sťažnosť odložená, nakoľko spisový materiál bol na základe žiadosti zaslaný Okresnej prokuratúre v Nitre. O danej skutočnosti bol sťažovateľ, v zmysle Zákona o sťažnostiach informovaný.

Č. 7. – sťažnosť čiastočne opodstatnená

Sťažnosť na pracovníka Strediska Mestských služieb v Nitre, že nedodrжал časové lehoty a tým zdržiaval procesy pre odsúhlasenie prenosného dopravného značenia ako aj konanie v danej veci. Prešetrením bolo zistené, že opodstatnenosť sťažnosti v rovine časovej sa nepotvrdila. V rovine procesných súvislostí bolo zistené, že chýba splnomocnenie sťažovateľky a pracovník, nevyzval na doplnenie tohto splnomocnenia do žiadosti, ďalej absentuje doklad o potvrdení doručenia listu a zároveň nebola sťažovateľka informovaná o postúpení žiadosti na Okresný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, preto bola sťažnosť vyhodnotená ako čiastočne opodstatnená.

2. Petície

Podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších zmien (ďalej zákon o petičnom práve), má každý právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány verejnej moci so žiadosťami návrhmi a sťažnosťami. V centrálnej evidencii petícií vedenej na ÚHK bolo v prvom polroku zaevidovaných 6 petícií a v druhom polroku zaevidované 3 petície.

Z celkového počtu 9 petícií, bolo podaných 7 petícií, ktoré nespĺňali náležitosti určené v zákone o petičnom práve a obsahovali nedostatky (napr. § 5 ods. 1 – chýbajúci podpis zástupcu, § 3 ods. 3 – neurčený zástupca petičného výboru, § 4a ods. 5 – chýbajúce údaje zástupcu na petičných hárkoch), čo predstavuje 78% z celkového počtu evidovaných petícií, V zmysle zákona o petičnom práve §5 ods.4 ak petícia nemá náležitosti, príslušný orgán verejnej moci do desiatich pracovných dní od jej doručenia písomne vyzve zástupcu alebo osobu, ktorá petíciu podala, aby odstránila nedostatky petície najneskôr do 30 pracovných dní od doručenia výzvy, s poučením o následku ich neodstránenia, t.j. ak sa v ustanovenej lehote nedostatky petície neodstránia, orgán verejnej moci petíciu odloží.

V súlade s §5 ods. 4 zákona o petičnom práve boli odložené 2 petície.

V súlade so zákonom o petičnom práve je povinnosťou orgánu verejnej moci zverejniť výsledok vybavenia petície na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené. Táto povinnosť bola splnená a výsledok vybavenia petícií je zverejnený na webovom sídle Mesta Nitra v sekcii „Transparentné mesto“.

Nakoľko všetky oznámenia o vybavení petícií sú v plnom znení zverejnené na webovej stránke Mesta Nitra, uvádzame len stručný prehľad evidovaných petícií v roku 2020:

1. Petícia o urýchlené vypracovanie Územného plánu zóny v Nitre – Janíkovce, lokalita nad Hlavnou ulicou, Rabčekomou a Golianovskou ulicou (severovýchodná časť mestskej časti Nitra – Janíkovce).

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 2.01.2020, nedostatky petície boli odstránené dňa 31.01.2020 a vybavená dňa 9.03.2020.

2. Petícia za vybudovanie cesty na Sadovej ul., parcela č. 64/74 v Nitre, k. ú. Mikov dvor.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 14.01.2020, nedostatky petície boli odstránené dňa 17.01.2020 a vybavená dňa 25.02.2020.

3. Petícia proti vybudovaniu polyfunkčného objektu Spišská ul., k. ú. Mikov dvor.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 13.02.2020, nedostatky petície boli odstránené dňa 3.3.2020 a vybavená dňa 30.03.2020

4. Petícia Neberte nám zeleň a miesto na parkovanie.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 3.03.2020, lehota na vybavenie petície bola predĺžená do dňa 6.04.2020. Petícia bola predmetom rokovania MZ dňa 7.05.2020, ktoré prijalo uznesenie č. 58/2020-MZ. Vybavená dňa 15.05.2020.

5. Petícia o zastavenie resp. zmenu projektu revitalizácie mestského lesa Borina v Nitre.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 14.05.2020, nedostatky petície boli odstránené dňa 21.05.2020 a vybavená dňa 22.06.2020.

6. Petícia za revitalizáciu mestského lesa Borina v Nitre.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 6.06.2020, odložená dňa 21.8.2020 v súlade s §5 ods. 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve bez prešetrenia, z dôvodu nesplnenia zákonom stanovených náležitostí.

7. Petícia – Nesúhlas s rezidenčným parkovaním vo vnútrobloku Štefánikova 116-118.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 25.06.2020, nedostatky petície boli odstránené dňa 10.07.2020 a vybavená dňa 20.08.2020.

8. Petícia – nesúhlas s premiestnením ZŠ a MŠ Novozámocká.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 31.7.2020, odložená dňa 24.9.2020 v súlade s §5 ods. 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve bez prešetrenia, z dôvodu nesplnenia zákonom stanovených náležitostí.

9. Petícia proti plánovanej výstavbe kaviarne, cukrárne ... v priestoroch na prízemí navrhovanej stavby STRAČIA.

Petícia v centrálnej evidencii zaevidovaná dňa 8.12.2020 a vybavená dňa 15.01.2020.

V zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve je obec povinná petíciu prijať, prešetriť ju a písomne oznámiť spôsob jej vybavenia. Nie je však povinná petícii vyhovieť. Z práva podať petíciu nemožno odvodzovať subjektívne právo na to, aby jej bolo obsahovo vyhovené. „Súčasťou objektívneho i subjektívneho petičného práva nie je povinnosť štátneho orgánu petícii vyhovieť bez ohľadu na konkrétne okolnosti a povahu verejnej veci, o ktorej sa v petícii pojednáva. Ani ústava, a tým menej zákon o petičnom práve, neobsahujú konkrétne záruky priaznivého alebo dôsledky nepriaznivého vybavenia petície.“ – uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení I.ÚS 38/1994 zo dňa 15.7.1994.

Petičné právo má aj svoje obmedzenia. Petíciou sa nesmie zasahovať do nezávislosti súdu; vyzývať k porušovaniu ústavy, zákonov a právne záväzných aktov Európskej únie; popieraniu alebo obmedzovaniu osobných, politických alebo iných práv. Petíciou je tak možné riešiť len veci verejného alebo iného spoločného záujmu.

3. Podania s charakterom dopytu, vyjadrenia názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu.

Okrem podaní, ktoré spĺňali kritériá stanovené zákonom č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach a zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve a boli vybavované ako sťažnosti resp. ako petície, útvar hlavného kontrolóra vybavil v roku 2020 aj ďalších 5 podaní, ktoré mali charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu. Obsahom týchto podaní boli napríklad žiadosti občanov o zabezpečenie verejného osvetlenia miestnej komunikácie, otázky ohľadne vlastníctva a realizácie stavby, podnety na susedské spolunažívanie, podnety o usmernenie alebo o vysvetlenie konania zamestnancov mestského úradu a pod.

Občania sa častokrát obracajú na ÚHK s podnetmi na vykonanie kontrolnej činnosti u rôznych konaní, ktoré sú na Meste Nitra vedené napr. v správnom konaní. V zmysle § 18d ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, sa do rozsahu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra nevzťahuje konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy obec rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb. t.j. z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra je vylúčená rozhodovacia činnosť obce v správnom konaní. Správne konanie je procesný postup upravený zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Ide o zákonom upravený postup, v ktorom správny orgán (obec) rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach v oblasti verejnej správy. Tento procesný postup má zavedené vlastné kontrolné mechanizmy, ktorými je zabezpečená kontrola zákonnosti a vecnej správnosti individuálnych správnych aktov. Zasahovanie hlavného kontrolóra do správnych konaní by bolo nesystémovým krokom a z uvedených dôvodov je vylúčená pôsobnosť hlavného kontrolóra v tejto sfére činnosti samosprávy.

4. Záver

Podania doručené Útvaru hlavného kontrolóra často predstavujú rozsiahle materiály s rôznorodým obsahom, ktoré vyžadujú náročný právny rozbor. Príčinami podaní od občanov sú veľakrát najmä nedostatočné právne vedomie, domáhanie sa riešenia súkromno-právnych sporov sťažovateľov, zlé susedské vzťahy, neznalosť právneho vzťahu a kompetencií mesta, nedokonalá znalosť alebo nerešpektovanie právnych noriem. Osoby obracajúce sa so svojimi podnetmi vo svojich podaniach často len popisujú svoje problémy vo forme konštatovaní. Vybavovanie sťažností, petícií a rôznych iných podaní resp. podnetov si preto vyžaduje osobitný pohľad, nakoľko postup pri ich vybavovaní musí byť v súlade s príslušnými zákonmi ustanoveniami i predpismi a nie je možné ho zjednodušiť, skrátiť alebo zmeniť. Všetky sťažnosti aj petície boli prešetrené a vybavené tak, že bol zistený skutočný stav vecí, súlad alebo rozpor s platnými právnymi predpismi, verejným alebo iným spoločným záujmom. Výsledok prešetrenia sťažností a petícií bol sťažovateľom, alebo osobám zastupujúcich občanov podpísaných pod petíciou písomne oznámený. V prípadoch, kedy boli podané podnety resp. námietky alebo pripomienky, týkajúce sa správneho konania (napr. územné konanie, stavebné konanie) bola podávateľom poskytnutá informácia o možnosti uplatňovať si svoje práva priamo v predmetnom konaní. Všetky zaevidované sťažnosti a petície boli vybavené v zákonom stanovených lehotách. V súlade so zákonom o petičnom práve bola povinnosť

orgánu verejnej moci zverejniť výsledok vybavenia petície na svojom webovom sídle splnená a výsledok vybavenia petícií bol na webovom sídle zverejnený.

Kvalita, objektívnosť, dodržiavanie lehôt prešetrovania sťažností a petícií v prípade potreby operatívne prijatie opatrení na nápravu a vyvodenie primeraných sankcií voči jednotlivcom, sú jedným z predpokladov zvýšenia dôveryhodnosti mesta ako orgánu verejnej správy. K sťažnostiam a petíciám, u ktorých bol zistený rozpor s právnymi prepismi, verejným alebo iným spoločným záujmom, boli prijaté konkrétne opatrenia, preto v rámci prerokovania tejto správy už prijatie ďalších opatrení nenavrhujeme. Stav v plnení prijatých opatrení je zo strany útvaru hlavného kontrolóra sledovaný a kontrolovaný.

S kompletnou dokumentáciu sťažností, petícií a podaní sa môžu poslanci mestského zastupiteľstva oboznámiť na útvare hlavného kontrolóra, kde sú všetky dokumenty archivované.

Táto správa bola prerokovaná dňa 11.03.2021 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré prijalo uznesenie č. 60/2021-MZ.

Ing. Darina Keselyová
v. r. hlavný kontrolór mesta Nitra